

7/39657 GK 98

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00119677903 /0419852152
Konu : Soru Önergesi (7/39657)

10.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.02.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1793134 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Haydar ALTINTAŞ tarafından verilen 7/39657 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: C085CAA5-C775-455C-86AC-98B598FC660F

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı, Eskişehir Yolu

9.km, No:151, Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 1342 Faks No: (0312) 449 1341

e-Posta: z.can3@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Zehra CAN

Büro Personeli

Telefon No: (0312) 449 1342

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Haydar ALTINTAS'a Ait 7/39657 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Hindistan'ın ihracatının Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) oranı %11, ihracatının ithalatını karşılama oranı ise %62 düzeyindedir. Hindistan sanayisinin daha içe dönük bir üretim yapısına sahip olduğu görülmektedir. Hindistan'ın ihracatındaki başlıca ürünlerde AB'nin gümrük tarifeleri halihazırda sıfır veya oldukça düşüktür. Ayrıca, AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kapsamında yalnızca Hindistan'da yeterli işçilik veya işlem görerek anlaşmada tanımlanan menşe kriterlerini karşılayan ürünler tercihli rejimden istifade edebilecektir.

Buna karşılık, Türkiye'den AB'ye gerçekleştirilen ihracatta menşe şartı aranmamakta, Gümrük Birliği (GB) çerçevesinde serbest dolaşımda bulunan ürünler AB pazarına gümrük vergisinden muaf olarak girebilmektedir. Bu yönüyle Türkiye'nin AB'ye ihracat rejimi STA'nın da ötesinde daha ileri bir entegrasyon düzeyine dayanmaktadır. Ayrıca, ülkemiz GB kapsamında AB'nin teknik mevzuatına uyum sağlamakta; sanayi ürünlerinde ilgili iç hukukumuzla aktarılan AB teknik düzenlemeleri ve standartları uygulanmaktadır. Hindistan ise AB ile bu düzeyde kurumsallaşmış ve bağlayıcı bir teknik mevzuat uyumuna sahip değildir. Bu durum ülkemizin Hindistan'a kıyasla yapısal bir avantaja sahip olduğunu göstermektedir.

Dolayısıyla, esasen Türkiye olarak bu ortamda rekabet ettiğimiz dikkate alındığında, AB'nin açılımlarının etkisinin de sınırlı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda, ilgili STA'nın genel olarak AB'ye ihracatımızın üzerindeki etkisinin sınırlı olacağı öngörülmektedir.

Öte yandan, AB'nin üçüncü ülkelerle akdettiği yeni ticaret anlaşmalarının ülkemiz bakımından bir asimetriye yol açma ihtimali olsa da, GB Kararı uyarınca Türkiye'nin AB'nin imzaladığı tercihli ticaret anlaşmalarından doğan yükümlülükleri otomatik olarak uygulaması söz konusu değildir. Yerli üreticinin menfaatlerinin korunması için önlemler bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da alınacaktır.

Gerek GB'nin güncellenmesi gerek STA'lar kapsamında etki analizleri gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalar ışığında, GB'nin güncellenmesi süreci ile hedeflendiği üzere, Türkiye-AB ticari ilişkilerinin, GB kapsamındaki mevcut sorunların çözümü ile birlikte yeni alanlara genişletilmesinin hem Türkiye hem de GSYH'ye katkı sağlayacağı ve AB'ye ihracatımız ile AB'den ithalatımızın artış kaydedeceği tespit edilmiştir. Ayrıca, söz konusu senaryo neticesinde, her iki taraf için de tüketici fiyatlarının azalması, buna karşılık hane halkı tüketiminin artması öngörülmektedir.

Türkiye ve AB arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin temelini GB oluşturmakta olup, AB, Türkiye'nin en önemli ticaret ortağı konumunda bulunmaktadır. GB sayesinde Türkiye-AB ticaret hacmi, geçtiğimiz yıl 233 milyar dolarlık rekor bir seviyeye ulaşmıştır. GB'nin kapsamının genişletilmesi ve güncellenmesi hedefi doğrultusunda, Türkiye ve AB arasında bir yol haritası oluşturulmuş; bu kapsamda son dönemde AB ile birçok teknik ve üst düzey temas gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte, Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu (YDTD) hayata geçirilmiştir. Diyalogun ilk toplantısı 8 Temmuz 2024 tarihinde, ikinci toplantısı 1 Temmuz 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Üçüncü toplantının 2026 yılında yapılması planlanmakta olup diğer teknik ve üst düzey temaslar aralıksız devam etmektedir.

Türkiye ile AB arasında GB'yi tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (OKK), GB'nin işleyişinden kaynaklanabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi amacıyla tarafların tek taraflı ticaret politikası önlemleri alabilmesine imkân sağlamaktadır. Bu çerçevede Türkiye,

yerli üreticilerin ve ihracatçıların korunması amacıyla anti-damping, telafi edici vergiler, menşe kuralları ve korunma önlemleri gibi çeşitli karşı tedbir mekanizmalarını uygulamaktadır ve bu haklarını yeri geldiğinde kullanacaktır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca, şirketlerimizin ihracata hazırlanması ve uluslararası pazarlarda rekabet avantajı kazanmaları amacıyla kapasitelerinin güçlendirilmesi, ürünlerinin yurt dışında tanıtımı, pazarlanması, tutundurulması ve markalaşmasının desteklenmesine yönelik giderler ile ihracatımızın sürdürülebilir artışının sağlanması için 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde ihracat destekleri sağlanmaktadır. Söz konusu Karar kapsamında yeni pazarlara açılmak ya da yurt dışı pazarlardaki rekabetçiliğini artırmak isteyen firmalarımıza pazara giriş belgeleri, yurt dışı marka tescil, yurt dışı pazar araştırması, yurt dışı ve yurt içi fuarlara katılım, birim kira, tanıtım, heyetler, markalaşma, yeşil mutabakata uyum konularında destekler verilmektedir.

Bu çerçevede, mal ihracatına yönelik olarak 2025 yılında 25,5 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2026 yılında ise mal ihracatına yönelik devlet destekleri için 32,8 milyar TL bütçe ayrılmıştır. Desteklerin detaylarına ilişkin bilgilere ise Bakanlığımızın resmi internet sayfasından (www.ticaret.gov.tr) erişilebilmektedir.

Öte yandan, ihracatçı firmalarımızın küresel finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak da firmalarımızın dış pazarlarda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda Bakanlık olarak ihracatımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türkiye İhracat Kredi Bankası (Türk Eximbank), Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile iş birliği içinde çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Bununla birlikte, ülkemizin dış ticaret politikası, Dünya Ticaret Örgütü ve Gümrük Birliği yükümlülüklerimiz ile ulusal mevzuatımız çerçevesinde belirlenmekte olup, söz konusu mevzuat kapsamındaki ticaret politikası savunma araçları etkin şekilde uygulanmaktadır.

Ticaret politikası savunma araçları kapsamında ülkemiz ve AB arasında tam bir uyum veya ortak bir uygulama yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ülkemiz ve AB bu alanda DTÖ Anlaşmaları ve kendi iç mevzuatları uyarınca hareket etmekte, uygun koşullar oluşması durumunda birbirlerine karşı ticaret politikası savunma araçlarını kullanabilmektedirler.

Bu kapsamda, Hindistan menşeli ürünlere yönelik 11 adet dampinge karşı önlem ve 1 adet sübvansiyona karşı telafi edici önlem yürürlükte. Ayrıca ülkemiz tarafından 10.10.2025 tarihli ve 33043 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2025/35) ile Hindistan menşeli “muhtelif araç lastikleri” ithalatına ilişkin olarak açılan damping soruşturması devam etmektedir.

Diğer taraftan, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin, menşe veya gümrük tarife pozisyonu saptırması gibi çeşitli yollarla etkisiz kılınması durumunda yürütülen soruşturmalar kapsamında Hindistan’dan menteşeler, muhtelif mafsallık halkalı zincirler ve poliesterlerden kısmen çekimli iplikler ithalatına yönelik olarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı önlemler yürürlükte.

Öte yandan, bir eşyanın, benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticilerimiz üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edilmesi halinde ve gerekli koşulların mevcut olması durumunda uygulanan halihazırda 8 üründe tüm ülkelere yönelik, 1 adet üründe geçici, 3 adet üründe ülke bazlı İran’a yönelik olmak üzere toplamda 12 adet korunma önlemi yürürlükte bulunmaktadır.

Bu çerçevede, bahse konu STA’nın yürürlüğe girmesi sonrasında ihtiyaç duyulması halinde anılan ülke menşeli ürünlere yönelik yerli üreticilerimizin haksız rekabete karşı korunması amacıyla ithalat politikası savunma araçları etkin bir şekilde kullanılmaya devam edilecektir.